

მათრასი

და სალაგური

№ 6

ყოველკვირეული, იუმორისტული ჟურნალი

1 ივლისიდან წლის დაძლევაზე ჟურნალი „მათრასი და სალაგური“ ღირს 2 მ, და 50 კ. ვინც ფულს ამ თავიდან სრულად შემოიტანს, გაგეზავნება გამოსული ნომრებით. ფული და წერილები ამ ხდრესით უნდა გამოიგზავნოს:

თბილისი, ტიპოგრაფია «შრომა» ვასილიო კარამანოვიჩუ ბოლკვადზე.

9781

წარმოიცივლი კბილის ექიმი.

დებეშები.

(ეშმაკეთის დებეშთა სააგენტო)

ქუთაისი. — აუტანელ სიციხის გამო «ვარსკვლავი» იჯარით იყიდება. ვაჭრობა დანიშნულია 20 ივლისს.

ბათუმი — კვირას 19 ივლისს დანიშნულია არტისტ ბრახუნაძის ბენეფისი, ბათუმის საზოგადოება ენერგიულთა ეზხადება ბენეფიციატის პატივსაცემლათ. ახლო მახლო აქარის სოფლებში კაცები გაგზავნეს ლაყე კვრცხების შესაგროვებლათ.

აქადანგე — აქ ხმები გავრცულდა ბლიკვადეს თავს დაესხნენ ბოროტგამზრახველნი და გულა დაუხეისო. რამდენათ მარაალია არ ვიცით.

ფთოა — ძალიან სიცხეები დაიჭირა. წვეთის დაცემისაგან ვარდაიკვალა 24 ბაყაი. ქალაქის გამგეობა ღიღის ამით ეშხადება მათ დასასაფლავებლათ.

ოზურგეთი — 12 ივლისს მ-ხდა ქალაქის საბკოსსხდობა. კამათი იყო ამჟულატორიის ეახსნის შესახებ. ხმოსნები ძალიან ვახურდენ კამათის დროს. პლატონს რეჩების ნიაღვარი სდიოდა. რჩის დროს უცბათ მან თვალი მოკრა თემისტოკლეს, ესროლა სკამი და ორი კბილი ჩაადგბინა. თემისტოკლე კბილების ხსოვნას საბკომ ფეხზე ადგომით პატივი სცა.

სამტრედა — 20 ივლისს რჩინის გზის სადგურის ახლო გაიწართება კარტოჩიკთა ბანკეტი. მოწვეულია მთელი ქვეყნის კარტოჩიკეშმობნები, უმთავრესათ რჩინის გზის მოსამსახურნი.

შეტრბურგა — გაიხსნა ყორნების სიეხდი. მ-ხდა შეხლა-შემოხლა. შესაძლებელია ერთი მგორე დასძიგნონ.

შეტრბურგი — ლონდონიდან მომავალ დებუტატებს პეტრბურგის სადგურზე ვოლოდია პური-შევეჩი შეხვდა და ქვეები დაურჩინა, რატომ გამეპარეთო. ზომიაკოს ცხვირი დაუზიანდა, გაცველინფა, მიმით დაშვდა ტიმოშკინი და ჰობრინსკი ვოლოდიამ მოქუსლა და ჯერაც ვერ დაუტყრიათ (ბერაციის შემდეგ ძალიან ვარბის)

აღასა — ტომბაივს ყელზე „ურია“ დაადგა. საშიშ მდგომარეობაშია. მორჩენის იმედი არ ააქეთ.

ზანაფი—ბურცვეი ლონდონისკენ წაღდა პროკატორებზე სანადიროთ. იქიდან რუსეთში დაბრუნდება სახელმწიფო საბჭოს წევრ-პროკატორის დასაქვრათ.

ბნაუსელი—ბრიუსელელები გარტინგს სამედიკატორო სამართალში იწვევენ, რომ შეარცხენინა და მათი ქალი იხზოვა.

ლანდონა—ლუშის დეპუტატ ტიმოშკინს ცალი ფეტის წაღა დარჩა, ხომოიკოს პერანგი და მარკოს შალვარი. ყველა ეს ამ დღეებში ბაგაეათ იგზენება პეტერბურგში.

თეირანა—ლიახოვი კუქის ტივილით ავაი. შეიქნა. ამ დღეებში იგზენება პეტერბურგში.

პატარა შაჰმა ტირილს თავი დაანება და იცინის.

ხოლერას სიმღმარა.

ხოლერამ სთქვა: „ინდოეზმა შემძალა აზიოა, რუსეთისკენ გადმოვსახლდი აქ ჰაერი ნაზიოა, ქალაქები ბინძურ-ბინძურ, ხალხი კი ლამაზიოა, შავსა ქირსაც მოიცილის იმათი თავაზიოა.

ძველებური მსაბინძოობა არსად მახსოვს ამგვარიო, არვის სჯერა ჩვენი მტრების, ექიმების, ზღაპარიო. თუ სოფლებში დაიხელეს ჩუმათ შემონაპაროა, ხალხის რისხვას რო იხილავს აეულემა ფაფარიო.

ნევის წყალი შემოყვარდა, პეტერბურგის მდინარეო, გადავსწყვიტე აქ ჩავსახლდე მე ყოვლის უწინარეო, სანიტარნი და ექიმნი დამხედენ დამთვრალ-მძინარეო, ფრთა გავშალე და იცოცლეთ

მეერი მოვამკვდინარეო, ღმერთმა ხელი მკუთხოვო, აქ მთავრობაც მშველოდაო, ხალხი ისე დაეტუქსა, რომ სხნას ჩემგან ელოდაო, მოხარშული წყალის შოგნა წამალსავით ძნელოდაო, და ნევსა უხვდ მდინარს ვერვინ შველეოდაო.

იქ კი ჩემი ბაცილები ნავარდობდენ ლალათაო, მალლა ცა და ძირს ხიდები ელდა ვივრვინ თალათაო, ვინც კი ერთ წვეთს ჩაყლაპავდა იქ მოსული საღათაო, იმავე დღეს აძინებდა საუკუნო „საღათაო“.

ენებიგრობდი ზამთარ-ზაფხულ მე ბელ მადლიგრიოა, ყველა კარგათ მიხვდებოდა, ბავშვი და ხნიერიოა, ერთი დღე არ დავჩენილეარ იქ მწყურვალ მშირიოა ხალხი შემხვდა ღვთის მოყვარე სათნო, სახიეროა.

წელს მომწერეს: ქალბატონო, რათ არ გავხალთ გარეთაო, რას დავმჯდარხარ პეტერბურგში ეგრე მგლოვიარეთაო, წადით სითაც მოგეწონოს, მიი-მოიარეთაო, გემები და რკინის გზები სამგზავროთ იხმარეთაო.

მეც გავშალე შავი ფრთები და სიკვილის ცელიაო, ერთ აღავას ჩასახლებამ სხვას ვის მისცა ხელიაო, ჩრდილოეთით ვადვიარე შარა დიდი, გრძელიაო, არხანგელის გუბერნიის მედგრათ მიყვებ ხელიაო.

ვოლოგდაში სხვა გავგზავნე ჩემი მეზობელიაო, რიგა განზე დამჩენოდა იყო ერთობ ძნელიაო, მოსკოვს მხოლოთ მივაკითხე, მიპასუხეს: „გელიაო“ ნემცებს ელოვარ, არც მე მიყვარს, ხალხი სძაბელიაო.

ისევ რუსეთს ვენაცვალე
ფართე ბეჭებიანსაო,
თავისუფლათ დანავარდომ
არსად ხედავ ზიანსაო.
გლები კაცი ღმერთად გსახავს
გაკადრებს თავაზიანსაო,
მოსვლა თქვა და წასვლისა წილ
არ ვინ გეტყვის გვიანსაო.

ნ ა თ ვ ლ ა .

იელისის სიცხე-პაპანაქებაა. მზე ისე ძალზე
აქერს, თითქო უნდა მთელ ქვეყანას ცეცხლი გაუ-
ჩინოს და გადასწვას. გაზეთ „ჩახმახი“-ს თანამშრომ-
ლები ვერ შეუშინებია ამ სიცხეს, თავი მოუყრიათ
ერთ ოთახში და ნათელისათვის ემზადებიან ოფლი
წურწურით ჩამოსდით ყველას, თითი შუბლებზე
მიურჭვიათ და ღრმათ ჩაფიქრებულან. თავსატეხი
საკითხია ახალშობილის სახელის ამორჩევა.

— მოვიგონე, მოვიგონე,—უცბათ წამოიძახა
იოთამ ბრახუნაძემ. ამისთანა სახელი ქვით!
ყველამ თითები მოაშორა შუბლს და ბრახუ-
ნაძეს მიაპყრო თვალები.

- იცით ბიჭებო რა სახელი მოვიგონე?
- არა სთქვი, სთქვი მოისმა აქეთ იქიდან.
- წარიზინი.

— აი ავწრიზინა შენმა ეშმაკმა—უკმაყოფი-
ლოთ წამოიძახა რამდენიმემ. შე ოჯახ ქორო ამ-
დენხანს მაგაზე ფიქრობდი? წარიზინი, რა თავგები
ხომ არა ვართ? არა არ ვარგა.

ყველამ ისევ თითები მიირქვეს შუბლებზე და
ღრმათ ჩაფიქრდნ.

— მე მოვიგონე, მე,—უცბათ წამოიძახა ილია
ხვანცარიკაძემ.
თითები ისევ ძირს დაუშვეს და ილიას მია-
პყრეს თვალები.

— ცხენი!

— სულელი! მიიძახა ვილაძემ და თითები ისევ
შუბლზე მიერქო.

— პატრეკემულო საზოგადოებაე—დინჯათ და-
იწყო კირკიტა წუნწკურაშვილმა—მთელი ამ ხნის
განმავლობაში მე ძლიერ ღრმათ ჩაფიქრებული ვი-
ყავი, ბევრი სახელები გადავსინჯე და ბოლოს სა-

უცხოვო სახელი ამოვარჩიე. თუ გნებავთ ვიტყვი.
— სთქვით, სთქვით—მიიძახეს სთქვითიქიდან და
თითები ისევ ძირს დაუშვა.

— „ქართული ყოველდღიური საპოლიტიკო,
სალიტერატურო და სამეცნიერო გაზეთი ბუქი“.

— არ ვარგა, ძალიან გრძელი სათაურია—
სთქვა ბაძგუ მერგელიამ—მის ყველანი დაეთანხმენ.
წუნწკურაშვილი გაწითლდა და თავი ჩალუნა.

თითები შუბლებს მიერქვენ.

— ჯოხი—წამოიძახა ერთმა.

— არ ვარგა—მიიძახეს დანარჩენებმა, ისე,
რომ თითები შუბლებს არ მოუშორებიათ.

— ფეხი!—წამოიძახა მეორემ.

— არ ვარგა—მიიძახეს დანარჩენებმა.

— ხელი—წამოიძახა მესამემ.

— არ ვარგა—მიიძახეს დანარჩენებმა.

— ურემი—წამოიძახა მეოთხემ.

— არ ვარგა—იყო პასუხი.

— გოროდოვოი—წამოიძახა მესუთემ.

გოროდოვოის ხსენებაზე, თითები ფიცხლავ
ძირს დაუშვეს, ყველანი წამოხტნენ და ქულებს ხელი
დაავლეს.

— თქვე ოხრებო, გოროდოვოი კი არ მო-
სულა, გაზეთს დავათქვათ გოროდოვოი, კი სახე-
ლიც არის და არც დავგიზურავენ სთქვა ღმილით
კაცია ქლიკაძემ.

— მაგისთანა სახელი შენთვის შეინახე—მი-
იძახეს დანარჩენებმა და დარცხენილი ჩამოსხდნ
სკამებზე და თითები ისევ შუბლებზე მიირქვენ.

— ყმაწვილებო! ნელა დაიწყე დათია ყლა-
პიაშვილმა, და თითი ძირს ჩამოუშვა სწორეთ სა-
საცილოა ჩვენი საქმე. გაზეთის რედაქტორი გვი-
შოვნია და სახელი კი ვერ მოგვიანახავს. ამდენი
პატიოსანი თავი ამ სახელის მოგონებაზე სწუხდ-
ბა. მოდი დავარქვათ თვით რედაქტორის სახელი,
მორჩი და გათავდა.

— ვაშა, ვაშა!—სიხარულით მიიძახეს აქეთ
იქიდან, სწორეთ საუცხოვოა.

რა ქვა ჩვენს რედაქტორს?

არავინ სახელი არ იცოდა. ბოლოს როგორც
იქნა იპოვნეს ქალღილი.

— ანდუყაფარ—წარმოსთქვა კაცია ქლიკაძემ.

— საუცხოვოა, საუცხოვოა—ყოველდღიური
გაზეთი „ანდუყაფარ რწყილაძე“.

ნათელა გათავდა. ფრიად ნასიამოვნები თან-
მშრომელნი თავთავიანთ სახლებში წავიდნენ, რომ
დიდი მისია შეასრულეს.

ი რ — ლი.

შეურაცხეთელი.

(სერათი სიფლის ცხოვრებიან)
(დასასრული. იხ. მათ. საღვთისმეტყველო № 5)

V

მზე გაღიზა
დასავლეთისკენ,
სიღვანაც გრილი
სიო ობის მთისკენ.

წიფლების ჩრდილში
მთისა ფერდობზე,
ჩამოყრდნობილი
თავისგან თოფზე,
სდგას სტეფანე და
ფურს გაჰყოლია,
შავი ღრუბელი
შტაბლს დაწოლია.
ფიქრობს ის თავის
ახლო წარსულზე,
მწარე ნაღველი
აწევა გულზე:
„წახდა, წავიდა
სუყველადფერი!
ხალხი დაძარცხდა.
შურს ძიობს მტერი.
ამხანაგები
შემომიძალეს:

ვინც კი ხელთ იგდეს,—
ყველა დამალეს.

და მეც, თუ მათებრ
ხელთ ჩამოგდებენ,
კაი საქმეს ხომ
არ წამკიდებენ!
გუშინ—მდიდარი,
ნასწავლო, კარგი,
ქვეყნის მოკეთე
და ქვეყნის მარგი,
ლღეს ამ ქვეყნისთვის
ვარ მეტი ბარგი!
ჩემ გამო ღღეს იქ
ხალხს აწუხებენ
იქნება კიდევ
აწიოკებენ:
ჩემის მიჯნობით
ჯარიმას კრებენ.
ვინ იცის? იქნებ
ფეხგუცთა
სოფლებსა უკვე
შემოესია!»

და იქ კი... ცოლი,
ქალი, ობოლი,
მარტოთ, უმწეოთ
რომ ეგულბა,
თავს ისევ თითონ
უწყო მტყუნება:
„ვერც მოვისაზრე,
რომ დილით თანა

ცოლი მთისაკენ
წამოიყვანა!..

აქ ჩემი ბინა
ჯერ არცნ იცის,
გარდა ამ მთისა
და ლაფიარდი ცის,
იქ კი, ვინ არის
მისი პატრონი?
ეჰ, როგორც ცუდათ
იკვალენ ღრობი!...
საღვანა კაცი?

ხალხი გამწარდა:
შესძულდა ის, რაც
ადრე უყვარდა,
ვერ აიძანა
ამდენი ცემა
და ღღეს ნელ-ნელა
სულით ეცემა...
სულით ეცემა...
ჩვენ კი... ჩვენ—
ზიზლი და ანათემა!..

დაუნდობელი
გახდა სოფელი!
ღღეს იქ კვიდრი ძმაც
კი უღალატებს
და ძმის თავს ხელში
მისცემს ჯალათებს!

არა, რაც შეეცდი,—
თვით გავასწორებ
და განსაცდელსა
თავს ავაშორებ:

აი, ამალამ,
როს ღამის ბნელს
ჩამოეშვება
და ძირს სოფელი
ძილს მიეცემა.

მინამკვდარები,—
ისევ ჩემ ქობთან
მივიპარები:
ცოლს წამოვიყვან
აქეთ, მთისაკენ,
ამ უდაბური
აღვილისაკენ!..

„მიმზილი?!.. მაგრამ
ეჰ, რაც იქნება,
ღე, ჩემზეც ახდეს
განგების ნება!..
... მზე ჩავსვენა
და გულზევიადი
ძირს ჩამოეშვა
ღამის წყვილიადი;
ხეფ-ხეფში უკვე
ჩამოწვა ბნელი,
სიო კი... სიო,
გრილი და ნელი,
მოჰქრის, სისინებს,
ღაღათ სრიალებს,

ნელის ჩურჩულით
ტყეს აშრილებს
და ძირს, ქვრ-ქვანზე
გაღმომდინარე,
მობრბის, მოჰქრის
მთისა მდინარე...
VI

ვით ნუკრი მთისა,
წვრილი ბილიკით
ვიღაც სოფელში
ჩამოვიდა ათით.

სღუმს გარეშემო.
სოფელსა სძნავს.
ერთი ვარსკვლავიც
ცაში არ ბრწყინავს.
(ბნელა არეში,
ვით სამარეში)

უღროგო მგზავრი
მოღის, მოიწვეს,
სოფლის შარაგზას
კი აღარ მოსდევს:
ხე-ჩირგვებ შორის
და ფეხ აკრეფით
მივიპარება...
ჩუ! ავერ ძაღლმა
აქვიტა ყური.

დაიწყა ყეფა,
ატყდა ხმაური.
ამას სხვა ძაღლიც
გამოეძახა
(წამაძველია
მიათი ხახა!)

ერთხანს იყეფეს,
მაგრამ დაღუძნენ,
მტრის არ ყოფნაში
რა რომ დარწმუნდნენ.

ელა შორს იკით
ასტყდენ ყეფანი:
(გე ისევ ძაღლებს
აფრთხობს სტეფანი!)
მიღის ის ნელა,
ფეხ აკრეფილი,
როგორც მინდვრისა
ბაკი ფრთხილი:
მიღის და ავერ...
ნეტა, რა ხდება?
რა ამბავია?

ხომ არ ვინ კვდება?
მის ქობში ვიღაც
ჰკიკოს, თან კენესის,
თითქოს ხედავდეს,
იმ გვარად ესმის.
ელვის უსწრაფეს
ის გაექანა
და დაიბადა
წამსვე ქობთანა.

მაგრამ, რას ხედავს
 ქობის წინ წყვილი
 შენიშნა კაცის
 მოძრავე ჩრდილი;
 ქობიდან ისმის
 ქალის წვილილი...
 მუქარა... ტუქსეა...
 ლოშნა... სიცილი...
 და ლაპარაკი,
 ურცხვი, უწილი...
 ცხადი შეიქნა
 სუყველაფერი!
 და ქობისაქენ
 თოფ მინაღერი—
 მგლურად ღრიალებს...
 მუსევ გრიალებს
 თიფი და მის წინ
 ორი ცემა...
 გაისმის ქობშიც
 თოფების ცემა,
 აურ ზაური,
 ალიაქოთი,
 ხელ ჩარეული
 ბრძოლა და შოთი...
 ენესა... ქიქინა...
 ამოგმინება...
 ვინ ვის ამინებს!
 ვის ეძინება!..
 ადამიანი
 თავსევე დასცინის,
 წერა რომ ხდება
 ტყვიის და რკინის!...

VII

ვათენდა დილა
 და სანახავი
 სოფელმა ნახა,
 გულისაკლავი:

თვისივე სისხლში
 ამოწურული
 ოთხი—ქობშია,
 დღე განწირული,
 ორიც—ქობის წინ,
 გულანგმირული;
 მათ შორის, ერთი
 სტეფანე არის,
 ზუთი კი კაცი
 აქ მდგომი ფარის!
 ქობისა ახლოს,
 ვით მთისა შველი,
 მიმორბის ქალი,
 იითქმის შიშველი;
 მიირბენს მკვდრებთან,
 დააქტერდება,
 თავსა აიღებს,
 ისევე შორდება,
 გაირბენს იქვე
 და გაგორდება,
 თითქოს ადარებს
 თავს იმა მკვდარებს,
 მაგრამ დგება და
 თმა გაწეწილი
 კვლავ რბის სტეფანეს
 ცოლი, შეშლილი...
 *
 როს ამ საქმეზე
 შესდგა ქალალი,
 სოფელს ჯარიმი,
 გარდასახადი,
 გაუთახვეცეს,
 რადგანაც მხეცებს,
 როგორც სტეფანეს,
 სოფელი ჰმაღავს
 და მათი ძებნით
 მთავრობას ღლოცს.

ხალხი კი ირგვლივ
 იღვა მღუმარული
 ჩაფქრებულნი
 მძიმეთ და მწაჩეთ,
 ამ განაჩენსა
 იგი ისმენდა:
 არას ამოზნა,
 ისევე ითენდა!
 ზოგსა მთარახიც
 კი გადააწნეს
 და თვისი ძალი
 ამითი ამცნეს.
 მოჰყრიდეს ფული,
 იჯერეს გული,
 და ანგარში
 როცა გასწორდა,
 ეგზეკუთა
 სოფელს განშორდა...

ზხოლოთ მთაში კლდეს
 ეს-ლა უვიკრდა:
 ნანგრევს სტუმარი
 რათ დაუმვირდა?
 რაღათ ვერ ამჩნევს
 თავის წიაღში
 ქაბუკს, ჩამჯდარსა
 თოფ-იარაღში?

ამ ფიქრს შერთვია
 მთაი მღუმარე
 ქვეშ კი... ქვით-ქვაზე
 გადმოშდინარე,
 შორბის, მოქშურის
 მთისა მდინარე...

ნ. ზომლეთელი.

უეუთი გუჩუუაქს.

კომედია სამ მოქმედებათ.
 (იმერეთის ცხოვრებიდან)
 მოქმედნი პირნი:

1. მიხეილ ბელტაძე,—გამდიდრებული გლეხი, 30 წლისა
2. პავლე სამარაძე,—ახნაური, 40—45 წლისა.
3. ეფემია, მისი ცოლი.
4. ჩიტულია, მათი ქალი,—20—22 წლისა.
5. ათანას გაქეტილაძე,—სოფლის მასწავლებელი.
6. შიშტიბუქა,—სამარაძის ვაჟი,
7. ჩიტრეკია,—ამათივე ბიჭი.

მოქმედებს სწარმოებს სოფლათ.

მოქმედება პირველი.

(სდგენა წარმოადგენს სოფლურათ შორთულ ზღაღას სამარაძისს. შუა ადგილას სიტოდა, ზედ უნწევი, ზარფაშა და სხვა ასეთები აჯავა. ერთ კუთხეში ჰატარ

სტოდა; ზედ გაშინიკა, დანარ და ქველი კარტი აწევა. მეორე კუთხეში ხელაქიფის სურათი და რაღაც სხვა ნახატებია. იქავე დაიტრეგული კედლისსარკე, ორი კრათი ნიხებთი გადაფარებული. ერთ მითავნზე ჩანტურთა. კედლები ხელ ჩამოქვეული მშალერი იას შემოსილი, ზღაღას ორი ფანჯარა აქეს, მარნ ორთავეში ორ-ორი მინა თუა მთელი, თარემ სხეების ადგილას ქაღალდა აწებებული. ოჯახში ფაჯი-ფუცია, ალატკენ, ვიდაღას ელან).

გამოსვლა I

(ეფემია, შემდეგ შიშტიბუქა და ჩიტრეკია)
 ეფემია. (ცოცხით ხელში, შექველული ტანსაცმელათ, ხელეპზე თითებ გამიჩნებლი ხელათთხანებია აქეს, თავ წახვეულია) უჰ! გაწეცი ქალი წელში ამდენნი საქნარით!. გაწეცთა გეერია ახლანდელ ქალიშვილებს! დღისთალინ ორ ანუ-ბანუს, მერე

აბზეგენ კულს და ბუზს არ იკარგებენ!.. რა უჭირს ჩემს ჩიტულისას, რო მომეხმაროს და სახლკარი დამაწმენდოს? მარა... დელიუზოს ახლანდელი დროი, დელიუზოს!.. შე აზნაურის ქალი ვეადრულობამისთანეს და ჩემი შვილი კი მელიდაცაება... (ფანჯარაში ისე ედგება და აძახის) გოგო!.. გოგო!.. შიშტიბუქა! სადა ხარ შე გასაქრობო, ამდენი ხანი?... შიშტიბუქა!..

შიშტიბუქას ხმა. ბატონო! ბატონო! რა გინდათ?..

ეგემ. ვაი შენს თავს, უი! აქ მოდი მალე აქ! ჩიტრეკიაც მოიყვანე!.. აქ გაშთით ცხლავე ორივემ!.. (აღაგებს) ქე მიანც ტყვილიათ არ ჩივილიდეს ახლა კიდევ ეს მხადება!.. გარაგვიყოლა, გარაგვიტანა ბატონებო, იმ ქალიშვილის ვაზახოვებამ! კის არ შევძლიეთ, ვის არ გვირდა მივათხოვთ, მარა არაფერი ეშველა მის ადამიანობას! აზავინ არ შეიწონა, ყველას ცხვირს უბზუბებს... მოგვინელა, მოგვებარჩა, მეტი არა ვართ, (შეშფადის შიშტიბუქა).

შიშტიბუქა. რა აყო ქალბატონო, რეიზა მიძახოლით?!

ეგემ. რეიზა და ფლადის საქმელათ! არ გეამება? მოდი აქ, ხვეტე, მე დავისვენებ. (შეშფადის ჩიტრეკა).

ჩიტრეკი. სალამი ქალბატონს! (აუხუხ) სალამი ქალბატონს!..

ეგემ. (რომელიც აქნაბაზედ უწარადებას არ აქცევდა) ოო, გევიგონეთ, გევიგონეთ! არ წამეპამა თავი? შეეხმარე შენც ამ გოგოს!.. მე ეხლავე მოვალ!..

ჩიტრეკი. კი ბატონო, მაგიზა რავაგაწყენებო...

ეგემ. ცოტა ენას მოუკელი, ნუ დაგიტყლიბია!..

ჩიტრეკი. გლახა ხო არაფელი მითქემს შე დალოკვილო და... (აფისთავის) რა კაპასია! ურია, ურა!

ეგ. კილო! რას ტუტყუნობს! ქკუთ იყავით, არაფერი წახანდროთ! (გადის).

ჩიტრეკი. (ქალბატონისკენ) ვაი ვაი შენს პატრონს, ცივი ღამი გულს ანტროვის! რავა იბერება ორკანეთიანი ტარანივით! შიშტიბუქაჯან, შენ რას შეგები ჩემო სულის კვაწარაბო? . (მიწევს).

შიშტიბუქა. განერდი თვარა იმისთანას გოთუქავე ამ ცოცხს, რომ მომხედო და ვერ მიცნო!

ჩიტრეკი. მაშინ კვლარი იქნება ბიკი ჩიტრეკია!.. განერდი ჩაგებუტო ერთი! (შიშტიბუქას ცოტა ხანს არ ნებდება, შემდეგ კი ამოიხანთ ჩაგებუტან უთმანესს) იფ... იფ! შიშტიბუქა, ერთი შენებურათ

მუზიკა ააქყვირო და დავცოცდეთ... რაღაც იქნეს და იქნეს, დღეს არ მიცხვროს და... რაღაც ტანი არ მიღვება...

შიშტიბუქა. უი, მართლა! მუზიკა აგერ არ ყოფილა! ერთი მეც თუ არ შეგვიცნობო, ისე გული არ მიზამს... შენ კარგი დაკეტე და დასცხოთ ერთი ლოთიანათ...

ჩიტრეკი. კი, გენაცავლე. (ხურავს კარებს. შიშტიბუქა ლეკვრს უწარავს; ჩიტრეკაა ცეკვავს ვაგხარებულა და თან უფიას) ტაში, ტაში!.. ჩქარი ტაში, ოო!.. (უცებ შეწრდება) დოღვდე უური რას იძახის მუზიკა: შიშტიბუქა შიშტიბუქა... (ამ დროს შიშტიბუქა ადგება სულში კარმხანით და აძახს: ჩიტრეკე, ჩიტრეკე).

ჩიტრეკი. აი შენი გამჩენის ქირიმე ბიკო!.. გოუსვი ჰო!.. (ამ დროს უცებ კარები გაიღება და შემოვარდება გაბრაზებული შავლე).

გამოსვლა II

(იგინიფე და შავლე)

შავლე. ბიკო, რა მშაბავია თქვე სახლამწვიარის შეიღებო! რას შობით, რას ვავს ეს? რაა რო წამოიგინცვიათ აქაურობა თავზე? რათ გარავიცივით ეს ჩემი სახლი! დაგხოცეთ მამა ნუ წამიწყებდა! აქ მასხრობთ და დარჩნდროკობთ, თუ საქმეს აკეთებთ? თქვე სათოკებო, თქვენ! (მიწევს ჩიტრეკისკენ).

ჩიტრეკი. ბატონო... ხემწიფე... ხემწიფე!.. შიშტიბუქას ბრალია, შიშტიბუქას... იმან..

შავლე. (შიშტიბუქას) მართლა? ან? ან? გაგხეთქო კვერცხივით?

შიშტიბუქა. ბატონო, ხეთო... აღმასო... ჩიტრეკის ბრალია, იმან შესთინა... (ორთავე კარში გასტეპიან).

შავლე. ვაი დედაჩემს და ვაი დედაჩემს მე თქვენ რო აქ ქალს გაქანქებთ!.. უყურეთ ამ წუწის შვილებს რას შევბიან!.. მამა ნუ წამიწყებდა ზოგვლავ ვიცხა იქნება!.. ქალო... ქალო! ეფენია! სად ეშმაქმი ხარ, სა შევ წყალში ხარ დედაცო, ან? (დადის გაბრაზებული) დიქცევა ოჯახი, ანა რა იქნება? ანა რა დეემართება? ერთია ვილაც უჩიტრეკისთან აგლია ყოველ დღე, ზოგი აქ დაცეკვავს, ზოგი სალდაც ჯანდაბაში!.. ქალო, ქალო!.. დაგიყენ-ს ჩემა სალოცავმა ყურები!..

გამოსვლა III

(შავლე და ეგემია)

ეგემ. (შეშფადის) რა იყო კაცო, რო დაგლია პირი და კლდე! პეტრეც კი ამოაგია იმ ოხერიდან?

შავლე. ეკლდევი კი არა, არ ვიცი რას ვიზამ

ღმერთმანი!.. მამა ნუ წამიწყვედება ვიცხას იქნება...

კეკე. ბიჭოს! რა გაბლორინებს შე კაცო? რა ეშმაკის ვადანარებზე გამეიარე?!

ჰაგლე. რავე რა მამლორინებს შე გამომცემელ გაწყვედილო! გოგოს და ბიჭს რო ოუიანცებიათ აქოურობა არ ხედავ? ყურის გდება არ უნდა ოჯახს? ან? გინდით გამოშწყვიტო თვარაში, შემარცხვირთო კაცო? დღეს იმისთანა სტუმარს ველი და ასეთი მზადება უნდა მქონდეს? ან?

კეკე. ნუ დაგილია ის ყბა! გვინახავს ისეთი ვეზბატონებიც! ვეყრებით მისი გულიზა თუ რაყაა შენი ფიქრითი მოდის თვარა დიდი ვინმე კი მყავს მისმა სიკოცხლემ!..

ჰაგლე. ვახ, შენი ქეუა არ გაშორდა შენს გვარს! (აზნაყებს) ეს აზნაური მყავს!.. თავიდაა!.. და ბევრი რავე კი უქყავა ჯიბეში!.. შენმა გაგუღვამ!..

კეკე. ვაი თუ მართლა ამბობ შე გამობნტებულო! ეგება არც ქე იცი მართლა შენი ღირსება, შენი და მისი კაცობა ერთია?

ჰაგლე. არაა და აბა ერთი წადი და შენ გამეექმე წინ! ფუ, დალუპოს ღმერთმა დედაკაცის ტვინი და აზრს!.. ოღონდ ენა კი ატიტყინოს და რას ამბობს იმას კი არ ჩივა!.. ფუ.. ფუ!..

კეკე. აგი შენს თავს, წელკაცი შენს თავს!.. რას იფურთხები?.. სეარათ ჰაჰსა. ჰაგლე გულმოსუ და დაღას).

ჰაგლე. სადაა იი გოგო? (ჰაჰსა) სადაა მეთქი ჩიტულია?!

კეკე. კაცო, მე რას მიყვირი? შენ რეიზა არ იცი შენი შვილის ამბავი?

ჰაგლე. ქალო, სადაა მეთქი!.. მამა ნუ წამიწყვეტა...!

კეკე. მამაშენს წოუწყდი!.. წოუწყდი, (ჰაჰსა) მგონი უჩიტელთანაა.

ჰაგლე. ჰე!.. უჩიტელთანაა! რა უნდა, სულ იქინე რო ავლია? სანამდი კუდს არ გამოაბამენ, არ მოშორდება?

კეკე. აქნობამდი რო არ უშლიდი?

ჰაგლე. არ უშლიდი! არ ვუშლიდი, მარა ხომ ხედავ რო არაფერი გამოდის! თუ მოსახერხებელი ყოფილიყო რამე, ახლობამდი გაკეუდებოდა, ალბათ არ ირთავს ის კაცო და ისაა... ახლა სხვა უნდა ვეძიოთ! გოუგზანე ჩიტორეკია, რო ახლავე მეთყვანოს!

კეკე. შენ გოუგზანე? რაღა მე მიბძანეპ?

ჰაგლე. კილო! შემომიტრიალე სიტყვა! მევიდეს, გამეწყუოს და დხვთეს იმ კაცს, ეგება იმას მაინც მეეწონოს...

კეკე. თავიც ქვას ახალეთ შენ ღმერთმანი...
ჰაგლე. ფუ, შენი გაჩენის ჰაგლე... შენი კაცობის კანონებულო).

კეკე. დასწყველოს ღმერთმა შენი თავი! რაცა ააუზარებულო კაცი შენ ხარ! ხან ისეა, ხან ასეა, აზისს ვეფერს გვიგებ. ახლობამდი იძახოდა იაროს იმ გოგომ უჩიტელთან, აქეთ იპატივებდა ყოველ კვირას იმ კაცს და ახლა რას იძახის!.. შეაყვარე თავიო, ეუნებოდა გოგოს და ახლა?.. (ჰაჰსა) მარა რო თქვას კაცმა, არც უარობა ქე იქნეს მგონი, რო ასე მოხდეს საქმე? რაა მართლა ის უჩიტელი? მისი გაქუტული საშისი მანეთი მისს თვალბში იყოს. თავსაც ვერ დეირჩენს, თვარა შევიღებო რო ეყოლოს, მერე სულაც რა ეშველოზა? ნასთავლი ქია, მარა მისი ნასთავლობა რა ბედენაა, თუ ჯიბეში არაფერი უქყავა... (ჰაჰსა) სწორეთ კაი აზრი მოუვიდა ჩემს ჰაგლეს! ოხ, რა ეშმაკია, რა მოხერხებულა. (აღაგებს აჭურბოსს) კარგათ უნდა დავხვედეთ, წუნი არაფერში დავკვდოს, მდიდარი კაცია, ქვეყანა უნახავს!.. მერე რა მდიდარია თურმე! ქეთაისში ათი ღლეჩინი და სახლები ქონია, უკაურა ხომ სულ მისია... ისე თბილისშიო, ფოთშიო... ჩვენს სოფელშია და ხომ მგონი ორასი ქვევა მიწაც კი იყიდა... სახლკარი თავადიშვილივით წამოიქიმა... (ჰაჰსა) ან? ღმერთმანი კაი იქნება, რომ ჩემ ჩიტულას შეირთავდეს... ან? ვეცლებით... დავფატურდებოთ... ღვიის მადლით კაი კონტრა ვოლო მყავს და ისე შევეუშთებით, რომ აქით შემოვიხვეწებოთ...

გამოხვლა IV.

(კეკემა და ჩიტულა)

ჩიტულა. რა ამბავია, დედა, მამა ვინ ვააჯავრა?

კეკე. არაფერი შვილო, არა გენაცვალე!.. ახალი ამბავი იცი შვილო? გვიგე?

ჩიტულა. რა არის, რა იყო?

კეკე. არ ვაგვიანა? უი დამიღდეს თვლები!.. დღეს ჩვენსას მოდის სტუმრათ მიხიელ ბელტაძე და...

ჩიტ. მერე ეს დიდი ამბავია?

კეკე. აბა? აბა შვილო? მეშხაღე გენაცვალე, კარგად ჩეიკვი, უშარბილი წეიცხე, პუღრი, მოაწონე თავი და ერთი შემუაიხეწეწოთ უი, გენაცვალე, ჩემო შვილიო, თუ ღმერთმა ქნა და იმას მიგათხოვიო!..

ჩიტ. ხომ არ უშლილხარ დედაჩემო, რას ამბობ?

კეკე. რავე რას ეამბობ? გული რო გწყდება მდიდარ ქმარზე, აი ესაა, მოგვდის ბედი. თურმე

ქალაქის განაპირა უბანში

კიდევ მოწონხარ და იმისათვის მოდისო... მარა თორმე ცდილობს, რა არავინ შეატყოს და მოუმიზეზებია, ვითომ მამაშენიდან მიჩის ყიდვა... ასე აჩვენებს სოფელ-ქვეყანას და ნამდვილათ კი გულში სულ სხვა აქვს...

ჩატ. დედა ჩემო, ხომ არ გაგიყდი? რას ლაპარაკობ, რას ამბობ? ვინ მიხეილ ბგლტაძე და ვინ მე? რა უნდა იმას ჩემთან?

ევემ. კი დედა! მართალია შესწავით ღირსეული სისხლის და ძვილის პნტრონი არაა, გლეხია, მარა ფულები აქ შეილო ბევრი, ქონების პატრონია... კარგად ვაცხოვრებს...

ჩატ. თუ ღმერთი გწმის, დედა, მეორეთ არ მითხარა! განა სირცხვილი არაა თქვენი საქციელი? საქონელი ხომ არა ვარ, რომ ყველას ავაქრებთ ჩემს თავს?! ათასჯერ მიიქვამს, რომ ამნაირის სიტყვებით არ მომმართოთთქვა და მაინც არ იშალოთ?

ევემ. მარტო მე კი არა შეილო! მამაშენიც ასე ამბობს: ვეცალოთ და რაიმენაირათ ის კაცი სიძეთ გაიხილოთ... ჩეიცვი, შეილო, ჩეიცვი! გეიგონე ჩევი სიტყვა... მე პუღრს გამოვიტან. (გადის და ასეე მაღე შემოდის შუდრით ხელში: უნდა სახეზე მაყაროს, შარა ჩატუღაა ნებას არ აძლევს) ასე შეილო, ასე! დამიჯერე!

ჩატულ. დედაჩემო, ღმერთმანი გულს მომაცვანებ! დამხნებთ თავი. (შუღრს გადაუღრს).

ევემ. ხო, რა იყო, ქალბატონო? კი ნუ გამიკუნტულდები, თვარა!.. ვაი დედას, არ გამიღობახეხარ ვითომ ერთხელ მეტად!.. გაიგოს მამა შენმა და დავაიწუვებს იმ უჩიტულუკსთან სიარულს!..

ჩატ. დედაჩემო, არ გრცხვენია მაგისათვის? აკი შენც პატევს ცემდი იმ მასწავლებელს...

ევემ. არ ვიცი მე მაგისთანების ლაპარაკი!.. არა!..

გამოსვლა V

(აგნივე და ჰაქლე)

ჰაქლე. შეილო, მეწვევ კარგად, ის კაცი მოვა საცა და სირცხვილი არ მავამო, კარგათ შეხედით, ზრადლობიანათ! (ფაფიფუცისა).

ეჟემ. (ნიშის მტკაბით) ახლა? ახლა ხო გითხარი შეილო, რომ არ მიჯერი...ან?

ჰაქლე. რაო, არ გიჯერის? მამა ნუ წამიწყევლება...

ეჟემ. არა... მე ისე... ისე... რაღა არ დამიჯერებს, (ჩატუღას ვურადღებას ან აქვებს).

ჰაქლე. არაფერი გავიგო მაგისთანა, თვარა!... არაფერი მეცოდინება მე დედაკაცების ვაბურვის... (შეიღს) ისწავლა ორი ანუ ბანუ და აბზესკუსს... მამა ნუ წამიწყევლება, კკუით თვარა!..

ჩატ. მამა, რათ იღამდებოთ?..

ჰაქლე. ის ქერი ის, რომ გუნენბი! მომძულდა შენი შენახვა: ტანი ვერ შეგიკერე და ფეხი. გათხოვდი, გედირსოს რაჟე და გეიჩინე პატრონის სანამდი გინდა ასე იჩინდრიკო? შენხელა ქალებს შეიღობი ყათო!..

ეჟემ. ჩეიცვი შეილო, ჩეიცვი სხვა კაბა...

ჩატ. მე ჩატმული ვარ.

ჰაქლე. ქალო, სირცხვილი არაფერი მავამო იმ კაცთან! ყველაფერი წმინდათ იქონიეთ, მიაღებოლოდავეთ თავის ადგილს... დამზადეთ კარტი, ნარდი! გუშინ ხო გარეცხეთ ის ძველი კარტი? ხო გააუთავეთ კარგა?

ეჟემ. კი, მარა დეიხა ამდენ რეცხაში და უთოობაში, — მე შექმსეთაა მგონი რაც გეირეცხა...

ჰაქლე. არა უშავს, მესეთაც გარეცხეთ! აბა ახალის საყიდელი ფული სადაა? (მაუზა) იქნება თამაში მიენდომოს, შენ აქ იყავი გოგო და თუ ისუროს, მაშინვე აყევი! არ დეიწყო შენებურათ ჩარბების ბზუება. მე გოგოს და ბიჭს ვნახავ აბა რაღა ხეცტავენ ეზოს... (გაღის).

გამოსვლა IV

(ჩატუღას და ეჟემას)

ეჟემ რა მდიდრათაო, მერე რა მდიდრათო! რომ მოინდომოსო მთელ სოფელს იყიდისო. ხო და ამისთანა კაცმა თუ შეგიერთო შეილო, მერე არც შენს დედამას გვიკირს რაჟე... დედამის მის მეტი შეილი არ ყავს... და მისი ქონება სულ შენი და ჩვენი იქნება: იპარაშე და იყავი. იარე აქეთ-იქეთ ქალაქებში, რასაკირველი მეც წამიყვან... ხო შეილო? ხომ?

ჩატ. მე მისს ქონებას ეტო გროშათაც არ ვიყიდი.

ეჟემ. რაღა? წუნობ თუ?

ჩატ. მე ქონებას კი არ მიფიქვამებდი, არა მედ აღმაინს... იცი?..

ეჟემ. ის კაცი დამაინიკაა და ქონებაც აქ. **ჩატ.** ეს ვიცი მე და არა სხვა ვინმე...

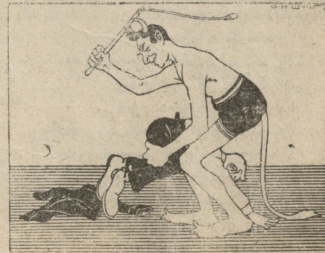
ეჟემ. ჩემი სიყვლიდი, რაღა ჯიუტობს! შენ რცაც ვატყობ იმ მისაველებელზე გაქვს გული, მარა შეილო დეფიქრი, მავას შენი შენახვა არ შეუძლია... კი ერთხანს მეც ქე ვიპირებდი, მარა ახლა რომ გავკირდება, დიდი ხიერი არაფერი ექნება, მის ხელში მუდამ ვაქირებელი და მშვიერი იქნები, ორჯერ უკუი არ გავიძლება წელიწადში, ვერ ჩავაძმევს, ვერ დავახურავს... ამასთან კი დედაფალოით იქნები, მეფურათ იცხოვრე... ვებება სიტყვა მიეცი იმ უჩიტელს და გატების ვცხვენია, თუ მისეა შეილო, იმის დარი ნუ გეგუნება შენ... მოწმე ხო არავინ გყავს და თქვენს მეტმა ხო არავინ იცის და რაღაც გინდა ისე იზამ. ასე უთხარი შეგვდიოქვა, ყველა უკეთესს ეძებსოქვა და მორჩა, იგიც თავს დავანებებს. ან გულგრილობა დაუწყე და აწვედი და ის იქნება. განა ცოტა მომხდარა ასეთი? რა ვუყოთ, შენი სარგებლობიხა რომ კაცმა სიტყვა ვატყუო, არავინაძვ არ ვიძრახავს...

ჩატ. ახ, დედაჩემო! როგორ მიყვარდი ახლობამდი... რას ამბობ დედა, რას გავს შენი ნათქვამი... თუ დმერთი გწამს სხვა რაჟე თქვი დედა; სხვა...

ეჟემ. რა ვქვია დედა? ამაზე საჭირო და სადავიდარაბო ახლა ჩვენს ოჯახში რაა? შენი გათხოვების მეტი არაფერი არ გავწულებს!.. ვინ იცის, იქნება იღბალი კარზე ვივოგორდება!..

ჩატ. რაკი ასეა, ილაპარაკე რამდენიც გინდოდეს. (გაღის).

ვ. მალაქიაშვილი.

მისტერიული.

(გურულის მწარე დიდანი).

ავხმა ურ-ავლინდები,
გვერდზე მოვიგდებ გულასა,
სამგზავრო მოვეშაღებნი:
დავსძახებ „ტულა-სულა“-სა;
მე თვითონ პატივს არა ვსცემ
მოხეტიალეს, ტულასა,
რომ შეგხვდება და-შეგაქებს;
გმსგავსის მელა-კულასა!

არა ჩემი გზა სულ სხვაა:

მე არ დავდივარ ფულისთვის,
არ მინდა ვიპირმოთნეო
საჩუქარისა გულისთვის,
წამოგდებულს გროშს რას ვაქნევ,
ავი თუ რამ ვქენ სულისთვის
და სწორი სიტყვა გავლუნე:
მტრად ვიქვეც დაჩაგრულისთვის?!

მაშ, ასე, ღვთისა სენებთი,

გზას დავადგები სოფლისა.
სიტყვა პაპანაქება...
ხვითქი ვადამდის ოფლისა.

თავიც არა მაქვს სუყველა
გლეთე გასაჭირის მოთვლისა
სოფელს სხვა და სხვა მოხელე
თავის გემოზე მოსთლისა!

მხოლოთ ეს ერთი მაკვირვებს,
ფვიცაც სულს ჩემი მამისის,
სტრაენიკულ გაუთვლელობას,
და მზეს ხუცური ქამისას!
მაკაცი ზომებით სოფელში
ხალხს ფულს რად სთხოვენ ღრამისას?
რად ჰკადრულობენ გატანას
ქობიდან ყოველ „ხლამისას“!

უწინ თუ დეკემბრამდისაც
ხშირად რჩებოდენ ღრამანი,
ხშირად კიდევაც ყლინწავდენ
სოფლისა სახლის მამანი
და არ სქედბოდენ გულზედა
მით სულიერი მამანი,
არც კლებტულობდენ მის გამო
მათი სმანი და ქამანი.
დღეს რაღა მოხდა, ნეტავი,
მთავრობის ვადამრეველი?
რათ დატრილდა სოფელში
მათრახი, ყოელის მქლეველი?
უწინ თუ იყო ხარჯთ-კრების
წლისა ბოლომდის მონეველა,
დღეს წლისა შუაზე რათ ვახდა
გლეთთაგან ღრამის მრთმეველი?!

ესე საკითხი მღვდელთაგან
ამ გვარად აიხსნებინა:

„ჩვენგან მოთხოვნა ღრამისო
აროდეს არ იქნებინა!
მრეელი ჩვენ მრეულად გვინდაო
და არა—კრებთ მტრებისა!
ღრამის მოთხოვნა არისო
საქმე მთავრობის ნებისა...“

მთავრობა, ანუ პრისთავი

ამ საკითხს ასე ახსნისა:

„გლეთებო, ფარა მოიტათ,
მღვდელთაგან თავის დახსნისა!
ჩვენ უნდა იგი მოვბოქოთ,
თქვენ გზა არა ვაქვსთ სხვა ხსნისა.
ის თქვენი მღვდლები არიან
„არც კაცისა და არც—ღვთისა.“

„ჩვენ არ მოვიტხოვთ ღრამისო,
ეტყვიან გლეთთა ყრილობებს,
ზოგი გლეთე გაქირვებინა
გულსაც კი მოიჭრილობებს,
თავის კატუნით დააფრქვეს

სიტყვებსა, საპირტკბილობებს,
და იმავე დროს დრამაზე
გზავნის „ჩუმ-მიწერილობებს“...

ასე ორპირი ტყუილით
ხუცები ფონსა გადიან
და სტრაფნიკები სოფელში
დრამა ფულისთვის დადიან,
მრევლს კი ჯერ ვერა რა უთქვამს,
რისი თქმაც და ქნაც სწავლიან,
და ასე არვინ არ იცის,
რას იქმან? რასა სჩადიან?..

ცხადია, დრამის მოკრეფა
მიტომ სწარმოებს სწრაფად,
რომ გლვხთა გულში ნაღველმა

ვერ ასწროს ქვეა ქაფადა,
მღვდელს და მრევლს შუა კვშირი
არ ვაწყდეს უცბათ, ვინაღაც
მშვიდი და მყუდრო ცხოვრება
არ შეიცვალოს ხაფადა..

მაგრამ... ეჰ, მაგრამ... რა, მაგრამ?...
ისევ ძირს დაესდებ გულსა,
ხის ქვეშ მივწვები, დროებით
შევეწვებოტე „ტულა-სულსა“.
მე თვითონ პატვის არა ვსცემ
მოხეტიალეს, კულასა,
პირში მივებარს, შემპარავს,
ფლილსა და მელაკულასა!!!

ონისიმე.

ნაჩილუბი ეზგაათსაღვი

დ. სამტრედია სბინძურის კომისია და ადგი-
ლობრივი ადმინისტრაცია ხელი ხელ ჩაკიდებულნი
ილწვიან ქალაქის გასაწმენდათ, მარა ჩვენს დაბას
მაინც არაფერი ეშველო. სბინძურეს ისე მაგრათ
ჩაუქედია ხელეზი ჩვენი დაბისათვის რომ მისი გა-
წმენდა მთელ ჯოჯოხეთის ძალებსაც არ შეუძლია.
სბინძურის კომისია, ილწვის დაბის გასამშვენიერე-
ბლათ, მას უნდა არხის გაყვანა, „მწვანე ბაზრის“
გაკეთება და სხვა და სხვა, მაგრამ ჯერ არაფერი
სჩანს. დაბა ისევე ყარს, არსად არხი, არსად „მწ-
ვანე ბაზარი“ მიუხედავათ ამისა „სბინძურის კო-
მისია“ დაბეჯითებით თხოულობს, დაბა გავამშვე-
ნიერეთ და ეხლა „პოსადათ“ გადაგვიკეთეთო. ჩე-
მის აზრით სანამ სამტრედია „პოსადათ“ გახდებო-
დეს, საქირა „სბინძურის კომისიის“ წევრთა ზუ-
რგის შეზურება.

ყვირილა. გასაკვირი არ არის, რომ ეხლან-
დელ დროში ადამიანი მოსტყუედეს. ვინ მოიფიქ-

რებდა, რომ მკვირილილი ვაჭრები ალიხანოვის შე-
მდეგ კიდევ წელს გაიმაგრებდნენ, მაგრამ აქაც მო-
ვსტყუვდით: უწინ თუ ფიკრულში ყვლეფდნენ
ხალხს, დღეს ქვეთკირის დარბაზში განაგრძობენ
გულ-უბრყვილო ხალხის გლეხის ვაცურებას. გარ-
წმუნებენ ალარაფერი შეგვრჩაო: როგორ ვაცეთ
პასუხი ან მტერს ან მოყვარეს, როგორ ვცეთ პა-
ტივიო, ჯიბეში გროშიც აღარ მოგვეძნებოაო. მეც
ვუჯურებდი ენაწყლიანებს, და თურმე ვსტყუვდებო-
დი. გროში კი არა და კაი რვაასი თუმანი
უჯდება ყვირილილებს „წესიერების დამცველთა“
შენახვა. სხვა კერძო გადაქაჩარებას იქითკენ,
თქვენ რომ იცით, ხომ თურმე სახლგარი არა
აქვს.

მაგრამ ნუ იტყვით და ვაჭრებისაგან გარდა ქან-
ქარისა თუმე პირადი მონაწილეობაც ყოფილა სა-
ქირო „წესიერების აღდგენაში“ მაზრის უფროსმა
ლიბიანთ განსაცვიფრებლათ, დაავალა თითო ვა-
ჭარს მთელი დამე უყარაულოს ბაზრის და წესიე-
რება დაიცვას.

თურმე მაზრის უფროსს ეს პროექტი იმ მო-
საზრებით შეუღდგენია, რომ სტრაფნიკებს მარტოთ

არ მოსწყინდეთ დამე ცარიელ ქუჩებში ხეტიალი, და რა იცის აქაურ ვაჭართა პირწყლიანობა, გადაუწყვეტია სტრატეგიებს თითო ვაჭარი დაუნიშნოს. ვიღაც მოხელეს გაუფრთხილებია მორაგეობის წინ ვაჭარი გაჩხრეკილ იქნას, ან კარტი ან ლოტოს ყუთი თან არ გაიყოლოს საყარაულოზე და სტრატეგები არ ყვლიდნენ დამის მუყდროებაში. ერთი სიტყვით დღეის შემდეგ ჩვენ მუყდროებას ველარაფერი ველარ დაარღვეს.

ბასილიკა.

კორბოულის მხარე. პატრიცეუმოლო ეშპაკო! ჩენი მხარე, კორბოულის და პერევისის საზოგადოება, თითქმის დაიწყებული გყავსთ. სამათრახონი, ვფიცავ თქვენ მაღლსა, აქეთ გაცილებით მეტად ვიდრე სხვაგან. უწინარეს ყოვლისა გამოვიტხოვ მაიზახს სოფ. ქილოვანის მღვდლის გიორგი ტყემალაძისთვის. როცა მამას სახრავათ ქილოვანი არ ეყო სხვა სოფლებსაც გადასწვდა როგორც მო. გეხსენებათ ეს მხარე ექიმს მოკლებულია და ქართველი ანდაზის მიხედვით „უძაღლო სოფელში კატას აყუფებენო“, აქაც უექიმობის გამო გ. ტყემალაძეს აექიმებენ.

წყალუი თვის ბოლო რიცხვებში ქიათრაში მივემგზავრებოდი. გზაზე ჩვენებური (ს. კორბოულელი) გლეხი შემხვდა, რომელსაც ჩაბაღისის ყურში გამოხვეული ბოთლი ზურგზე გადაედგო და შინისკენ მიეშურებოდა. მოჰყვა საბარალო თავის გაქვირებას და ზედ უქანარო ქიმის მამა ტყემალაძის ქებაც დართო. მე დაინტერესდი, გამოვართვი წამალი და შინჯავ დაუწყე. თვლილ წყლით საფე ბოთლში ერთი პარაშოკი ქინა თუ იქნებოდა გახსნილი და ამ უკაცრავათ პასუხია „წამალში“ თერაპეტი შაური გადახედივინებინა, სიმართლე გითხრათ, ყოვლად მოწყალეო, მე თუმცა ექიმში არა ვარ და ავთამყოფობისას ვერას ვავიგებ, მაინა წამლის გაკეთება—ცნობაში თუ ბევრი არა, ცოტა მაინც ვამეგება. ეს კი ცხადია, რომ მ. გიორგისგან მიცემული წყალში გაქნილი ქინა ქლემის ხველებს ვერ უშვებო. ამას გარდა სხვა რამეებსაც ხელს არ აკლებს მამა გიორგი. თურმე მთელ მის პრიზოლში ერთად ერთი, როგორც იქაურში გლეხმა ვაღმომცა, „ქადაღლის მყოღენ“ ისა ყოფილა. საბარალო მოხუც მამას სალდათი შვილისაგან მოსულ „ქადაღლს“ ისე არ წაუკითხავს თუ ორი ან ერთა დღის სამუშევრად მოხმარებას არ დაჰპირდა. თხოვნის ან სხვა ამ გვარი რამეს დაწერაში ხომ აყვლას... ვაუწყებთ ყველა ამას, გთხოვთ არ მოაკლოთ თქვენი მოწყალეობა მამა გიორგი ტყემალაძეს და ერთი კული მათრახისა უწილადოთ ნაკურთხს ზურგზე.

კორბოულელი „ქაჯი“

ს. შივანი. აღგილობრივ მცხოვრებლებს ვანზრახავა ქონდათ მერე მწერალი დაქირავებიათ ექ-

ვითმე კოპალიევილისთვის, მაგრამ მან საზოგადოება შეიკოლა და უარი სთქვა. სამეგეროო ხალხმა მას ჯამაგრის გარდა 50 ქანქარა დაქინა წლოური ჰენსია.

ს. კულაში. ნოე მიქლოძე, აპოლონ და ბიქტორ, ძალიან ცუდ გუნებაზე არიან, რომ შეცთომაში შევიდნენ და თავიანთ „ნამოქმედარისთვის“ ჯილდოს მაგიერ საყვედური მიიღეს.

პატარა ბზიკი.

ბაქო. ვერც სიხემე, ვერც აღმინსტრაციის სუსხმა და ვერც გოჯოხების ძალმა ვერაგითარი ვაღენა ავერ მოსაღინა აქაურ ბუფეტის მოსამსახურებზე. ჯერ იყო და სადგურზე კაცების მოსართავ ოთახში ქონდათ გახურებული კატის თამაში, მარა იგეჟს თუ არა მათრახის კუთხ, სადგურს თავი ანებებს და კერძო ბინაზე დაიწყებს თამაში. გონათა იქ ვერ მიუწყვედნენ შენ კურთხეულ მათრახს, ჩენო ეშპაკო, მაგრამ მოსტყუვედნენ თუ დრო გექნება და ჩამოხვალთ მე პირდაპირ მიგაყვანათ ნათ ოთახთან და მერე შენ იცი და შენმა მათრახმა.

ფეია.

და. აბაშა. მართალია სამხედრო წესები მოიხსნა, მაგრამ სამაგიეროო ზოგიერთ პირების წყალობით შესდგა შავი რაზმი, რომლის მიზანია კრამოლნიკების დაქვერა. რაზმელს ეძლევა, საპატოის 7 მ. 50 კ. თვეში, ხოლო დანარჩენებს 5 მ. ასეთი რაზმი შესდგა სოფ. ქოლოუბანში, რაზმი უკვე შეიარაღებულია. ასეთივე რაზმები სდგება სხვა საზოგადოებებში.

აგენტი.

ვუძღვნი ქვალონელებს.

ესე ამბავი ნამდვილი ჩემი თვალითა ნანახი უტარდლებსა ღირსია, და არა საგმომ-საძახხი.

ერთ დროს ერთ ღირს სოფელში ცხოვრობდა ერთი ამაყვილი, სახელწოდებით ალექსი—კუქუბხითა ცნობილი, მამა-პაპურად თოფ-ხმაკში, ჩამხსდარი, გამოწყობილი, უახლოთ მოხეტიალო და ამგვართვე მძობილი. „ქმა-ბიკობაში ნაქები სატრფოსგან ლახვარ-სობილი, მისი სინაზე ეშვიია ჩამოქქენარ, ჩამოდნობილი. რომელმაც ორგულ სატრფოსა

უმტრო. . სიავემ დასძალა
და საფანტიათა ფილითა
ზარცხენა ფნში ახალა.
დაჰკოდა ნორჩი გოგონა
დაუზიანა ფეხია,
ისედაც ღარიბ ოჯახსა
თავს დაატეხა მგზია.
შემდეგ, რა რიგათ ვინ იცის
მხოლოდ დღეს კი ეს ცხადია
ჰე რქ ქვალონის სიდღურზე
საქმეთა გამგეთა ჰხადია
სიკეთის ქნაზე არ ფიქრობს
გულში არა აქვს დარდია,
ღურმიშხანულსა საქმეში
ღმერთს გეფიცებოთ, ნაღდია.

ყველა ამას, ძმავო ეშაყო, ბოროტი ენები ამტკიცებენ და განა მე უფლება მქონდა არ წარმო-მედგინა თქვენ სამსჯავროს წინაშე?!

ბოროტი ენები იმასაც ამტკიცებენ, რომ კუქუხიძე სულ დასტარის ფოთის რკინის გზის მოუწყობლობას. აი მისი მოთქმა: „თვალნი ჩემნი ცრემლივით იღვრებიან, გულსა ჩემსა კეთიანი ევლინება, როცა ვხედავ, რა რიგათ ცარცვავენ ფოთის ლიანდაგის კანდუქტორები მგზავრებს. მათ უბილეთოთ ატარებენ და ხახინას აურაცხელ ზარალს აყენებენ. ამიტომ გთხოვ, თქვენო აღმატებულებავ მომანიჭოთ მე კონტროლიორობა და ბოროტება ესე აღმოიფხვრება! უფლმა ისმინა ვედრება ესე და მყისვე უბოძა მას კონტროლიორობა. მას შემდეგ კუქუხიძე ციბრუტვიით დატრიალებს მიმებარივით დასდევს მატარებლებს და როცა „ბრუციანებს“ ვერ პოულობს, მგზავრებს უტყვის ხათაბალას და ყოველსაღღურზე დამატებით ფსებს ახდევინებს. თუ ვინმეს პირველი, ან მეორე კლასიდან მესამეში ფეხი გადაუტვია, შენი მტრია—კუქუხიძე на осно-вании Квалонскаго устава—აჯარიმებს და აჯარიმებს. თავგასულობას მისსა არ აქვს საზღვარი, მაგრამ ნათქვამია „ყოველთვის არ მოიტანს კოკა წყალსო“ და კუქუხიძეს ამ დღეებში საჯაიი საქმე მოუვიდა. ერთ სიდღურზე ძალიან გაიღემა და საქონლის მატარებელზე წაასხა 8 სული. შემდეგ სადღურზე მის განუცხადენ ეს უკანონობა და როცა იყვირა: какъ емъете, я Контролеръ—ო, მას მოსამსახურებმა კონტროლიორით მისდგენ და დახილეს და ოქმიც შეუყენეს. მისცემენ ამ ოქმს შესაფერ მსვლელობას თუ არა, ეც არ ვიცით, მხოლოდ საქმე ქანდაკულიათა.

ტლინკაძე.

ბ უ ზ ე ბ
რას ფურფუსებენ, ნეტა, ბუზები?
რაზე სჩივიან? რაზე ბზუიან?
ვისთვის რა უნდათ? რას აკეთებენ?
მხოლოთ სტყუიან!.. მწარეთ სტყუიან!..

აი, ობობა
ბადესა ქსელავს:
მზათაა ბადე..
ჰაერში ელავს.

ზე თელსაჩინო გზა-ზარაზნედა
წუწქმა ობობამ ბადე დაავო!
და ამ გზაზედა
ბუზი, ბზუილა,
მოლილინებდა,
ქოსა ტყუილა,

ოგორც ქორილი, მაგრამ საბრალო
ეცა ბადეს და თავი წაავო..

მაშ იგი ბუზი რადას ბზუოდა?
აკი ს.ბრალო მხოლოთ სტყუოდა!..

ტბის ზედაპირი
მზეზე კრიალებს.
იქვე ჰაერში
ბუზი ტრიალებს,

თითქოს წყლის კრიალს დასტრფის, დაჰხარის,
ეთამაშება ნარნარ ტალღებსა,
მაგრამ წყლისაგან
ზე ონავარმა
ისკუპა უცბით,
როგორც მწვევარმა,

და ბუზიც გაჰყვა ულაბარაკოთ
ტბის ძირისაკენ თვისსა წამღებსა...
სჩანს, ეს მეორეც მხოლოთ სტყუოდა,
როცა წამით წინ ტბას დაჰზუოდა!..
არ სტყუის მხოლოთ წუწქი ობობა,
გზა ზარაზნედა ბადის მქსელოვი;
და ონავარი, ავი მეკობრე,
წყლისა ტალღების გადაშთელავი...
მარტო ბუზები,
როცა ბზუიან,
თავის წინაშე
მხოლოთ სტყუიან!..

ზ. ხომღეთელი.

ქართული წარმოდგენა სახალხო თეატრში.

რკ. გზის მთავარი სასკელონსო.

როცა „ეშმაკის მათრახი“ მოკვდა თუ მიიძინაო, ჩემმა ძვირფასმა მუხამაც თავს ჩაღრი მიიფინაო. გააჭრა ღამისა წყვილადში, ელოდა გათენებასო, მაგრამ „ნაკურთხი მათრახი“ ვეღარ ეღირსა ნებასო, მის იგლოვს ჩემი მუხაი, მეც იმისთვის ვსტირია მასალა ერთობ ბევრი მაქვს, მაგრამ წყლით სავსე პირია ამ ჩვენს კურთხეულ ღებოში მათრახი ბევრსა სჭირია და ხსნა ახლაცა ვერ ვპოვეთ, დიდ აარს გასაქირია.

1

აღარ მინდა, გამეცალე ნეტა რას ჩამომეციდე? ღრო ვიხილოთ და მეც მძინავს რათ გავხდე სხვის გზა და ხიდე იმ ღროს, როცა სხვა იღებნდა. არც მე ვიყავ მათ უქანა, შირსა და ლხინს ვაგიყოფდი იმ ღღებში იმათთანა. არა, გუშინ სულ სხვა იყო, ბუხს არ ვსვამდი წვერათთანა, მხლა ღმერთი თუ გამიწყრა

რა ექნა, ღროა ამისთანა. არაშეყობის ხანა დადგა შიში სუფევს ყოველგანა, ვის რა უნდა, ჩემი საქმე იჩოჩავდეს სულ უქანა ლხინს არ შევლო ვინდ ვარისდეს ის ეშმაკი და სატანა.

2

სანამ გინდა რომ იძინო აღარ გეყო დასვენება? ნუთუ ფიქრობ ქვეყანაზე ღრო თავისით მობრუნდება? რათ არა ფიქრობ ქმობილო, მკპრო ვერ მოგცემს შეგებას ნეტავი ვგრე უწყალოდ არ შელეოდი ცნებას ცხუდი აზრი არ მსმინო, მარ ისედაც დაჩაგრული, აღარ მითხრა ამის შემდეგ ლოგინში ვარ თავ ჩარგული. მარჯულ იორი რომ თთხი ვინ არ იცის ჩემო ძმაო, ისე როგორ ვაგიყინვი (ენა ვეღარ ვამოძრავო).

3

არ მეწყინება მე შენგან რაც უნდა ხარჯო ფიცია: „ჩიტი არ ვარ რო ვიფრინო ირგვლივ ქვეყანა ბიძია“

შ ა რ ა დ ა
საქართველო
განმანათლებლო

ლომათ რო ვაყო შექმნილი
 არ შედრკებოდი ძამოა,
 ახლა რა მეთქმის მშვიდარას
 რით გავიმართლო თავია,
 არ შემისმინა „ახლებმა“
 მისაც უვესხოვე შეველაო,
 იმისთვის დაედუმებულვარ
 აღარ მშორჩილობს ენაო
 შეეშინდი უნდა გავიტყდე
 მისაც რა უნდა ის სთქვასა,
 იმედი სრულათ დავკარგე
 ლოვინშიც ვერ ვიქ ბუქნასა
 ისაა დღე ღამ რომ მკლავსა.

4

ვითომ ბევრი გააკეთე
 ლოვინიდან რომ არ დგები?
 აღარ გინდა რომ დატყარიფო
 დილა ადრთან ვარდები?
 იცი გეალი გიჩხვლტავს
 მტრთმ შეგაკრთა გულიო,
 მეეთი მელიაობით
 რათ წაიწყმინდე სულიო?
 იყოღე მევეს ზახს ნუ კარგავ
 სანამ გიჩქეუფავს გულიო,
 აღარ დაეცე სულითა
 ნუ ფიქრობ საქმე ერთლია,
 ამას შენც კარგა მიხედები
 ძებნა სხვისა ტყულიო,
 მე არის შენი ნამადი
 (გულა და მასთან სტვირია)

5

ათას უშმნათ არ კაცყიდი
 რომ სულით არ დაცემოდი,
 ჩუმათ მათეიც იღღერიან
 ისმინე და ქვეაზედ მოდი,
 ლოვინთ წოლა მოდაში გაქვეს
 არას ფიქრობ მომავალზე
 წითელ ღვინოს შემაქცევი
 მკრე ცხოვრობ ქვეყანაზე,
 რათ არ იცი ჰიანქველოც
 მქეროს დროში რაინდობდა,
 ძილის დროშა რათ ამართე
 მეგ ლექსი თვარ გინდოდა.

აღ. ზაგლობა.

ორი გვარისგან შესდგება
 ეს სადღესისა შარადა,
 თუ გამოიცნობთ, იცოდეთ
 გვექნება ვასახარადა.

პირველი მომღერალია

ქალი ნაქები მარადა
 იტალიაში აღზრდილი
 სამეზის წამულოი ქმარადა;
 იმისი ქება-დიდება
 ჯერაც გაისმის ბარადა,
 თუმც არ ნახულა აროდეს
 თფილისის დასამზარადა.

მეორე მეცნიერია

შობილო სუფრის პირადა,
 დღეს პეტერბურგში მჯდომარე
 შინ დამავალი ძვირადა.
 თუ ვერ იცანთ კვლავ გეტყვი
 ნანგრევში ძვრება ხშირად
 სომხურს და ქართულ სიძველეს
 არ სტოვებს ქვეყნის პირადა,

ორივეს ერთად რო შეჭკრავ
 გამო ქვა კაცი ბედკრული,
 ძალმომრეობის კლანქებში
 მომწყვდელული და შეკრული.
 მისთვის მზის სხივი არა ჩანს,
 ღამით ვერ ხედავს მთავრესა,
 შესტკერის რკინის ფანჯარას
 შავ კედლებს გულ მშუხარესა
 ვერ შეეპარვის ნიავი
 იმის ცხრა კლიტულ კარებსა
 ფრინველთა ვივილ-ხივილი
 მის გულს ვერ გაახარებსა.
 ვერ ეტრფის ცისა ვარსკვლავებს,
 ვერც დაბლა მიწლორ-მდელოსა,
 (როცა შევთვრებით ჩვენ მაშინ
 ვესვამთ იმათ სადღეგრძელოსა)

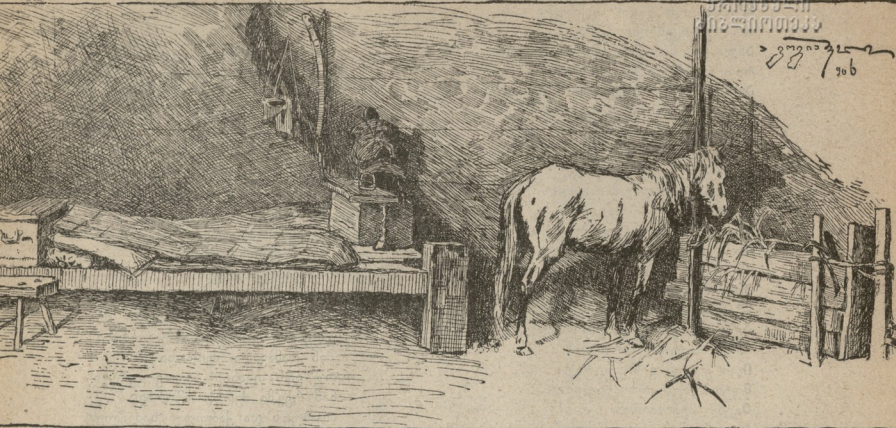
კოლო.

ენართინი სტუდენტი.

„კაფე ლონდონში“ ორი სტუდენტი ლაღიძის
 წყლისათვის შევიდა.

— ყმაწვილო! მიმართა ერთმა მათგანმა მსა-
 ხურს, მოგვიტანე ერთი ბოთლი წყალი, მაგრამ
 ისეთი ცივი, ისეთი ცივი, რომ კბილები ჩაგვამ-
 ტვრიოს.

— შე კაი კაცო, თუ საქმე კბილების ჩამტე-
 რევაზეა, რიდასთვის ვხარჯავთ ორ შაურს წყლის
 ფასს და შაურს „ნაჩაის“ როცა რომ „ზაკავაზიეს“
 რედაქტორი ბ-ნი ამირეჯიბი ეგერ ზის და მუქთად
 აგვისრულებს ამ სურავილს.

სურათი გურიის ცხოვრებიდან.

მათრასის ფოსტა.

სოსხიში. დელდინს, თქვენი ლექსები „ყოველივე ინტერესებს მოკლებული არ არიან.“ მაგრამ მათი დაბეჭდვა მაინც მოუხერხებელია.

„არჩევნებში გამოვიდნენ უთაური სათაინი და აქეთ კითხვა გასარკვევი საჩხუბრი და სადაონი.“

შეიძლება ესეც მართალი იყოს: **ცხინვალში.** ნინას, თქვენი გამოგზავნილი მიზაძვა:

„გუნიაე, ნუ სწერ დრ:მასა, ნაპარია და ბრალია, თორემ შვიტყობს პატრონი ჩემი აღარა ბრალია.“

მართლაც მოხერხებულათ არის შედგენილი, მაგრამ ვერ ვბეჭდავთ იმ მოსახრებით, რომ აე კაცს არ უნდა გაახსენო მისი ნამოქმედარი, რომ იქნება გადაჭრის.

ლანსხთი. მთავარ დიაკონს.

„ყველა ღვლესა უნდა ჰამა, ყველა ზუცესს უნდა დრამა.“

იწერებთ თქვენ და წარმოიდგინეთ ეს მართალია. მაგრამ,

„სხვაფრიე სჯის და სხვაფრიე შვიბა ზოგჯერ სულიერი მამა.“

ხაზუში. მიოკლილს, საწყენათ არ გეუბნებით, რასაკვირველია, მაგრამ მართლაც მოკლილი კაცი ყოფილხართ. აბა ერთი ზარაჯეთ: რა ზარადაა, ეს თქვენ მიერ გამოგზავნილი ზარადა:

„ღამე ძილია.“

რა თქმა უნდა ღამე ძილია საჭირო. მაგრამ ასეთი ზარადები კი სრულიად არ არის საჭირო და მოსახშირი.

ახალქალაქში. წიგნობარს. ახალქალაქს მიბოლოუეკები რომ არსებობს არისტოკრატიულ-დემოკრატიული ეს ვიცით, მაგრამ შიგ თუ ვინმე დადიოდა და თანაც გაზეთის საცითხავათ, ამას აღარ მოველოდით. გამაღობთ ასეთი ზასიამოვნო ცნობის მოწოდებისათვის.

ოღუზახეთი. მეზავრს. დაგარ წმუნებთ არც ერთი მდინარე ოზურგეთიდან, ანუ უკეთ ცხოვეთ შავი ზღვიდან ბახმაროსკენ არ მიდის და ამასთანავე რომც მიდიოდას არც ერთი გონიერი კაცი მდინარეს ბარჯს არ გაატანს. შეიძლება მხოლოდ ისა, რომ თქვენი მდინარე მდინარე კი არა ვინმე მდინარაძე იყოს, კარგათ გამოიძიეთ.

ჟშიკილა. მტევანს ხალხურ ლექსებს დაგებდავთ. მაგრამ თქვენ ანგავთ ლექსების შედგენილთ შეიწუხებთ თავს. ხალხურ ლექსებს, როგორც გავგეგონია, ხალხი იგონებს და რასაც თქვენ მოიგონებთ ის თქვენი საკუთარი იქნება.

იუმირისტკულ-მოპუელიანურული, ეოველ-კვირუული, სურბთებანი ქურხალი

„მათრასი და სალამურაი“

წელიწადში ღირს 5 მან., ნახევარი წლით— 2 მან. 50 კ., ერთი თვით— 50 კაპ.

ვინც წლის ბოლომდის გამოიწერს და ღირე ბულ ფასს (2—50) სრულად გამოუგზავნის რედაქციას, გავგზავნება აგრეთვე უკვე გამოსული „სალამურის“ აღმანახებელი 7 ნომერი.

მიიღება დასაბეჭთი განცხადებები: პირველ ვერტებე სტრიქონი 20 კ., უკანასკნელზე—10 კ.

დრუკებით რედაქციის ადრესი: Тифлисть, Типография Т-ва «Пром» Василию Болквадзе.